

DATA: KLIMA

V kritické pedagogice pohlížíme na témata každodenního života žáků a žákyň jako na problémy, které je potřeba „nastolit“ (položit jej na stůl, nasvítit, pracovat s ním). Co může pomoci takový problém nastolit, je kód. Kódování je způsobem, jak problém otevřít a podnítit dialog ve skupině. Následující vybraná fakta o změně klimatu mohou jednotlivě i jako soubor sloužit jako takový “kód” pro diskuzi. Anebo budou oporou pro vyučující.

- Průměrná roční teplota se v České republice od roku 1960 zvýšila o 2,0 °C, přičemž toto oteplení v odpovídá zhruba dvojnásobku globálního oteplení. ([Fakta o klimatu](#))
- Pokud se globální oteplení nepodaří udržet pod 2 °C, do konce století může být teplota v České republice v absolutních maximech až o 4 °C vyšší. (Czech Globe, [Očekávané klimatické podmínky v České republice, 2019](#))
- I v případě, že státy dodrží slíbené závazky z Pařížské dohody (2015), svět směřuje k oteplení o minimálně 2,4 °C do konce století. Mezi očekávané ničivé následky patří tání ledovců, stoupání hladiny oceánů a zatopení velké části světových pobřežních oblastí, snižování zemědělské úrody a rozšiřování pouští. ([Carbon Action Tracker, 2022](#)).
- Posledních 7 let bylo nejteplejších v historii měření. ([Copernicus Climate Change Service, 2022](#))
- 1 % nejbohatších (cca 63 milionů lidí) je zodpovědné za 15 % kumulativních emisí, což je dvakrát více než nejchudší polovina světové populace, tedy takřka 4 miliardy lidí. (Oxfam, [Confronting Carbon Inequality, 2020](#))
- Aby se globální oteplení omezilo na 1,5 °C, měly by průměrné globální emise na obyvatelstvo činit přibližně 2,1 t/rok do roku 2030. Spotřební stopa 1 % nejbohatších lidí na světě je v současnosti přibližně 35x vyšší než cíl pro rok 2030 a více než 100x vyšší než u 50 % nejchudších. (Oxfam, [Confronting Carbon Inequality, 2020](#))
- Zpráva Světové banky předpovídá, že do roku 2050 by mohlo být 216 milionů lidí nuceno opustit své domovy v důsledku klimatické krize, z toho 30 a 60 milionů připadá na Čínu v důsledku nárůstu hladin moří. ([Worlds Bank Group, Groundswell report, 2021](#))
- Zpráva pro rok 2020 sledovala dotace v energetickém sektoru ve výši přibližně 634 miliard dolarů a zjistila, že přibližně 70 % z nich jde na fosilní paliva. Pouze 20 % šlo na výrobu energie z obnovitelných zdrojů, 6 % na biopaliva a něco málo přes 3 % na jadernou energii. ([International Renewable Energy Agency, 2020](#))
- Odhaduje se, že elektromobily spotřebují čtyřikrát více mědi než automobily na fosilní paliva, a podle scénáře „vysoké poptávky“ po dekarbonizaci se předpokládá, že baterie pro elektromobily a obnovitelné zdroje zvýší poptávku po lithiu do roku 2050 téměř

o 6000 %. Globální atlas environmentální spravedlnosti už dnes uvádí 323 sociálně-ekologických konfliktů souvisejících s těžbou mědi, lithia, prvků vzácných zemin a stříbra. (Friends of the Earth Europe, Green Mining is a Myth, 2021)

- Nové údaje zveřejněné organizací Global Witness ukazují, že v roce 2020 bylo zabito 227 lidí, kteří se snažili chránit lesy, řeky a další ekosystémy, na nichž záviselo jejich živobytí. Ve více než třetině případů vražd byli obětmi původní obyvatelé, přestože tvoří pouze 5 % světové populace. (Global Witness, Last Line of Defense, 2021)

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

www.futuropolis.cz